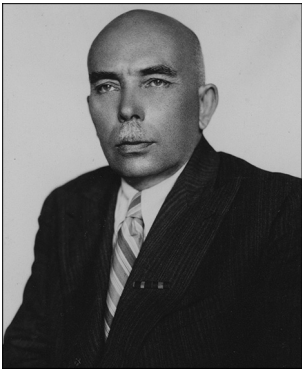

О. П. Коченков, Ю. Ю. Полякова

Нагорний Олександр Васильович

НАГОРНИЙ Олександр Васильович (29. 08(10. 09). 1887, Харків – 11. 05. 1953, там само) – фізіолог, біохімік. Доктор біологічних наук (1936, без захисту дис.), професор (1934), член-кореспондент АН УРСР (1948). Заслужений діяч науки УРСР (1943). Державні нагороди СРСР. Закін. Харків. університет (1912), де й працював (з перервою): від 1929 – завідувач кафедри фізіології людини та тварин, водночас 1930–41 – директор Харків. філії Укр. н.-д. зообіол. інституту (згодом Н.-д. зообіол. інститут Харків. університету), 1944–53 – НДІ біології Харків. університету, 1944–48 – проректор з наукової роботи. За сумісн. 1921–24 – проф. Хім.-фармацевт. інституту; 1936–41 – завідувач кафедри Зоотех. інституту та лаб. фізіології Укр. інституту експерим. медицини (усі – Харків); 1942–44 – завідувач кафедри фізіології та біохімії Об'єдн. Харків. та Київ. укр. університету, водночас завідувач кафедри зоології Пед. інституту (усі – м. Кзил-Орда, РФ). Заст. голови Укр. товариства фізіологів, біохіміків і фармакологів (1929–37), голова Харків. відділ. Всесоюз. товариства фізіологів (1943–53). Н. – засн. першої в Україні та СРСР наук. школи з вікової фізіології, біохімії та біофізики; автор теорії затухаючого самооновлення протоплазми як однієї з причин старіння. Н. узагальнив дослідж. морфол., фізіол. та біохім. змін в організмі протягом усього індивід. розвитку; розглядав старіння як заг. властивість усіх організмів, однією з причин якої є зміни метаболізму, затухання його інтенсивності з віком, що послаблює функції організму, знижує його життєздатність у старості.

Основні праці

Жизнь, старость и смерть. [О.], 1923; Життя та будова людського тіла. [Х.], 1928; Анатомія та фізіологія людини. Х., 1929; Динаміка колоїдних систем // Пр. Н.-д. зообіол. інституту. Х.,

1934. Т. 2; Проблема старіння та смерті: Мат. до вікової фізіології. Х., 1935; Старение и продление жизни. Москва, 1948; 1950; Старение и долголетие. Москва, 1953; Проблема старения и долголетия. Москва, 1963 (співавт.).

Рекомендована література

1. Александр Васильевич Нагорный: Библиогр. указ. Х., 1989;
2. Никитин В. Н., Коченков А. Ф. Научные достижения А. В. Нагорного и его школы // Биохимия и физиология возраст. развития организма. К., 1992.

Бібліографічний опис:

Нагорний Олександр Васильович / О. П. Коченков, Ю. Ю. Полякова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2020. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-71492>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).